

OBEC KVAKOVCE
P R Í K A Z STAROSTU OBCE KVAKOVCE
Č. 1/2025
O VYHLÁSENÍ MIMORIADNEJ SITUÁCIE
NA ÚZEMÍ OBCE KVAKOVCE

Z dôvodu extrémneho dlhotrvajúceho sucha, vysokých teplôt a výrazného poklesu hladiny vody vo vodnej nádrži Veľká Domaša, ktorý je prejavom nezodpovedného prístupu kompetentných štátnych orgánov a zároveň z dôvodu vyhlásenej mimoriadnej situácie v Obci Nižný Hrabovec môže dôjsť ku vzniku enviromentálnej katastrofy a k ohrozeniu zdravia, života a majetku obyvateľov, resp. škodám na majetku fyzických aj právnických osôb.

1. Hroziaci masívny úhyn rýb vo VN Veľká Domaša aj pod samotnou priehradou

V dôsledku poklesu vodnej hladiny vo vodnej nádrži Veľká Domaša a v dôsledku vysokých teplôt hrozí prehrievanie vody v nádrži. S týmto javom úzko súvisí aj zníženie obsahu kyslíka vo vode, čo môže zapríčiniť masívny úhyn rýb vo VN Veľká Domaša. Ak klesne hladina vody v nádrži na minimálnu prevádzkovú úroveň, z nádrže by vytekalo len toľko vody, koľko do nej priteká, čo môže zapríčiniť masívny úhyn rýb aj v toku pod samotnou priehradou, resp. vo vyrovnávacej nádrži Malá Domaš. V prípade, ak by k takémuto javu došlo, rozklad biologického materiálu a zápach môže ohroziť zdravie a život obyvateľstva aj rekreantov. Situácia môže negatívne ovplyvniť nie len povrchové vody, ale aj spodné vody vrátane odberného miesta na pitnú vodu pri vyrovnávacej nádrži Malá Domaša. Obyvateľom, Slovenskému rybárskemu zväzu, ale tiež prevádzkovateľom rekreačných zariadení môžu vzniknúť výrazné škody na majetku.

2. Zarastanie brehov náletovými drevinami

V dôsledku výrazného poklesu hladiny vo vodnej nádrži Veľká Domaša dochádza k zrýchlenému zarastaniu odkrytých brehov nádrže náletovými drevinami, ktoré menia ekosystém a sťažujú prístup ľudí k vode. Zaznamenaná je erózia brehov vodnej nádrže Domaša, čo ohrozuje pobrežnú infraštruktúru. Situácia je o to horšia, že výrazný pokles hladiny je od začiatku vegetačného obdobia, čo v minulosti nebolo a k poklesu dochádzalo skôr na konci vegetačného obdobia, resp. v zime. Práve to spôsobuje rast vegetácie na brehoch vodnej nádrže. Neriešením tejto situácie môže dôjsť k zaneseniu dna nádrže, čo zníži jej retenčný objem. Zároveň pri neskoršom zaplavení tejto vegetácie môže dôjsť k hnilobným procesom, čím môže byť výrazne

ovplyvnená kvalita vody v nádrži, teda kontaminované môžu byť nie len povrchové, ale aj spodné vody, čím môže byť ohrozené zdravie a život obyvateľov.

3. Sťažený prístup k likvidácii splaškových vôd

V dôsledku vyhlásenej mimoriadnej situácie v Obci Nižný Hrabovec v súvislosti s odstavením čističky odpadových vôd v areály bývalého podniku Bukóza je podľa našich informácií väčšina dostupných kapacít fekálnych vozov v Okrese Vranov nad Topľou vyťažená na likvidáciu odpadových vôd v obci Nižný Hrabovec. V rekreačnej oblasti Domaša nie je vybudovaná kanalizácia a drvivá väčšina prevádzok a rekreačných chát je odkázaná na likvidáciu splaškových vôd zo žump prostredníctvom fekálneho vozu. Situácia je dlhodobou neudržateľná, obyvatelia nemajú ako likvidovať splaškové vody z dôvodu vyťaženia kapacít okresu pre Obec Nižný Hrabovec. V dôsledku absencie týchto služieb môže dôjsť k vzniku enviromentálnej katastrofy a kontaminácii povrchových, ale aj spodných vôd splaškovými vodami.

4. Strata vody zo studní v obci a v rekreačnej oblasti Domaša Dobrá

Obyvatelia na dennej báze hlásia pokles alebo úplné vyschnutie studní, čo má priamy dopad na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Dotknutí sú vlastníci nehnuteľností pri vodnej nádrži Veľká Domaša, kde pokles vody v studniach, alebo ich vyschnutie priamo súvisí s výrazným poklesom hladiny vody vo vodnej nádrži Veľká Domaša. Pokles vody v studniach je zaznamenaný aj v samotnej obci Kvakovce. Situácia sa stáva neúnosnou. Zároveň môže byť ohrozené zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou aj pod samotnou priehradou, pretože ak dôjde k zastaveniu vypúšťania v dôsledku poklesu hladiny vody v nádrži na minimálnu prevádzkovú úroveň, na dolnom toku Ondavy nebude tiecť v rieke skoro žiadna voda, čo zapríčini pokles hladiny spodnej vody v celom území.

Na základe vyššie uvedených skutočností, v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov v § 15, ods. 1, písm. j).

A. VYHLASUJEM

Dňa 27.06.2025 o 12:00 hod. mimoriadnu situáciu na území Obce Kvakovce, okr. Vranov nad Topľou.

B. PRIKAZUJEM

1. Informovať o vyhlásení mimoriadnej situácie na území obce a hroziacej enviromentálnej katastrofe:

- a) Okresný úrad vo Vranove nad Topľou – prednostku Okresného úradu
- b) Slovenský vodohospodársky podnik š.p. – generálny riaditeľ
- c) Ministerstvo životného prostredia SR - minister
- d) Prešovský samosprávny kraj – predseda PSK

Termín splnenia: ihneď

Zodpovedná osoba: Mgr. Martina PERHÁČOVÁ – pracovníčka OcÚ
Mgr. Radovan KAPRAL – starosta obce

2. Informovať Okresný úrad vo Vranove nad Topľou o nasledovných navrhnutých opatreniach na elimináciu škôd:

- a) Bezodkladne znížiť vypúšťanie vody z vodnej nádrže Veľká Domaša zo strany správcu vodnej nádrže na minimálnu možnú úroveň.
- b) Pripraviť núdzový plán, čo robiť v prípade masívneho úhynu rýb vo vodnej nádrži Veľká Domaša a ako bude tento biologický materiál likvidovaný.
- c) Pripraviť núdzový plán, čo v prípade, ak hladina vody v Domaši klesne na minimálnu prevádzkovú úroveň a z vodnej nádrže bude vytekať len toľko vody, koľko do nej pritečie.
- d) Monitorovať kvalitu vody vo VN Veľká Domaša na pravidelnej týždennej báze a vyhodnocovať zozbierané údaje a informovať o nich verejnosť.
- e) Zabezpečiť pracovníkov prostredníctvom SVP š.p., resp. prostredníctvom obcí na záchranné práce spojené s likvidáciou náletových a invázných rastlín na brehoch vodnej nádrže Veľká Domaša.
- f) Zabezpečiť pracovníkov na záchranné práce prostredníctvom obce na dovoz pitnej vody obyvateľom v obci aj v rekreačnej oblasti Domaša Dobrá.
- g) Rokovať s Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a.s., resp. so Štátnymi hmotnými rezervami, resp. Enviromentálnym fondom na bezodkladné zabezpečenie ďalšieho fekálneho vozidla do Okresu Vranov nad Topľou na likvidáciu splaškových vôd z dotknutého územia.
- h) Rokovať s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny na zabezpečenie účelového projektu na zamestnanie ľudí na elimináciu škôd spôsobených suchom a výrazným poklesom vody vo VN nádrži Veľká Domaša.

Termín splnenia: *ihneď*

Zodpovedná osoba: *Mgr. Radovan KAPRAĽ – starosta obce*

3. V súvislosti s nedostatkom vody:

- a) Viest' evidenciu domácností a vlastníkov rekreačných chat s nedostatkom vody v studniach*
- b) V rámci možnosti obce zabezpečovať dovoz pitnej vody dotknutým obyvateľom.*
- c) Vykonávanie záchranných prác pri odstraňovaní následkov mimoriadnej situácie v rámci možností obce.*

Termín splnenia: *ihneď*

Zodpovedná osoba: *Mgr. Martina PERHÁČOVÁ – pracovníčka OcÚ*

Mgr. Janka KARBUNÍKOVÁ – pracovníčka OcÚ

C. U R Č U J E M

Zástupcu zodpovedného pre riadenie záchranných prác a koordináciu:

- a) Ing. Katarína KARPJAKOVÁ – zástupkyňa starostu obce*
- b) Ing. Janka KARBUNÍKOVÁ – pracovníčka OcÚ*
- c) Mgr. Martina PERHÁČOVÁ – pracovníčka OcÚ .*

C: Z Á V E R E Č N É U S T A N O V E N I A

- 1. Tento príkaz nadobúda účinnosť dňa **27.6.2025** a platí až do odvolania.*
- 2. Vyhlásenie mimoriadnej situácie v obci zabezpečiť zverejnením na verejnej úradnej tabuli a masovokomunikačnými prostriedkami obce, t.j. web, rozhlas a pod.*
- 3. Príkaz je vyhotovený v 3 rovnopisoch: 1 doručiť OÚ OKR Vranov n. T.*

V Kvakovciach, 27.júna 2025

Mgr. Radovan KAPRAĽ v.r.
starosta obce